

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № 19601/1/1-23 від 07.07.2023 р.

Кабінет Міністрів України

Верховна Рада України
Комітет з питань бюджету

Рахункова палата

Про розгляд листів

Міністерство фінансів України спільно з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) та Національним банком України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала розглянуло листи Рахункової палати від 26.06.2023 № 16-1429 та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 30.06.2023 № 04-13/12-2023/142352 і доповідає.

Рахункова палата рішенням від 06.06.2023 № 12-9 (далі – Рішення) затвердила Звіт про результати аналізу діяльності Фонду у 2016–2019 роках з питань використання коштів та реалізації переданого майна. Пунктом 5 резолютивної частини Рішення рекомендується Міністерству фінансів України разом із Фондом з метою зменшення навантаження на Державний бюджет України вивчити питання погашення заборгованості за договором від 15.04.2022 про порядок перерахування Фондом коштів до Державного бюджету України (далі – Договір) за рахунок облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), які обліковуються в інвестиційному портфелі Фонду номінальною вартістю 5 441 млн грн, що надавались як кредит за рахунок Державного бюджету України в обмін на прості векселі Фонду, які були погашені на виконання вимог Закону України від 01.04.2022 № 2180-ІХ (далі – Рекомендація).

Щодо Рекомендації слід зазначити таке.

Закон України від 01.04.2022 № 2180-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон № 2180), окрім врегулювання питання можливої неплатоспроможності Фонду шляхом припинення вексельних зобов'язань

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000009E0E2F00448AA100

Підписувач Драганчук Юрій Олегович

Дійсний з 16.03.2022 15:14:12 по 16.03.2024 15:14:12

Міністерство фінансів України

14020-03-3/21038 від 02.08.2023
№1228/05-1 від 02.08.2023

Фонду, вніс зміни до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) в частині щодо визначення показників, що характеризують фінансовий стан Фонду для визначення його фінансової спроможності (відкоригований капітал, цільовий показник Фонду, цільовий фонд, строк для досягнення цільового показника Фонду).

На виконання вимог Закону № 2180 між Міністерством та Фондом було укладено договір, яким передбачено сплату Фондом коштів до Державного бюджету України на таких умовах, що визначені Законом № 2180:

на загальну суму, що не перевищує 62 542 731 231,04 грн та складається з коштів у розмірі сум, отриманих Фондом після припинення зобов'язань Фонду за векселями, які видані ним у 2015 і 2016 роках в обмін на ОВДП, держателем яких було Міністерство фінансів України, як задоволення вимог Фонду до банків, які протягом 2014–2017 років були визнані неплатоспроможними або щодо яких протягом 2014–2017 років було прийнято рішення про ліквідацію з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», перелічених у додатку 1 до Договору, у процесі ліквідації таких банків відповідно до Закону, у тому числі за рахунок коштів, сплачених особами, визначеними частиною п'ятою статті 52 Закону, або стягнутих з них, але не більше суми незадоволених вимог Фонду до кожного з таких банків та коштів у розмірі сум, сплачених особами, визначеними частиною п'ятою статті 52 Закону, або стягнутих з них як задоволення вимог Фонду, що виникли у зв'язку із заподіянням йому шкоди (збитків) внаслідок незадоволення його вимог до банків, перелічених у додатку 1 до Договору за недостатністю майна цих банків;

на загальну суму, що не перевищує 45 741 000 000,00 грн, у випадку перевищення на кінець звітного року суми відкоригованого капіталу Фонду над розміром цільового фонду за умови, що таке перерахування у подальшому не призведе до зменшення відкоригованого капіталу Фонду нижче розміру цільового фонду протягом наступних трьох років.

При цьому слід зазначити, що протягом 2018–2021 років Фонд здійснив дострокове погашення своєї заборгованості за векселями в сумі 21,7 млрд грн, що в чотири рази перевищує номінальну вартість ОВДП, зазначених в Рекомендації (у тому числі за номінальною вартістю векселів – 13,8 млрд грн та відсотки – 7,9 млрд гривень). Зазначені векселі відповідно були погашені, зобов'язання за ними не підлягали припиненню.

Водночас, за інформацією Фонду, Фонд, прогножуючи зростання ризиків у банківській системі, особливо після скасування Національним банком України послаблень щодо нормативів, яких мають дотримуватись банки, які були запроваджені під час воєнного стану, відповідно до Закону, з урахуванням змін, внесених Законом № 2180, здійснює накопичення капіталу для покриття зазначених можливих майбутніх ризиків.

Так, значення цільового показника Фонду наразі нижче мінімального рівня, передбаченого Законом (2,5%).

Натомість в період накопичення капіталу Фонд здійснює інвестування тимчасово вільних коштів виключно в державні цінні папери (ОВДП) на короткий період (в основному до року, але не більше 15 місяців), підтримуючи державну політику запозичень. З початку повномасштабної збройної агресії Російської Федерації Фонд інвестував майже 23 млрд грн в ОВДП.

За даними фінансової звітності, станом на 31.03.2023 дефіцит капіталу Фонду становив понад 20 млрд грн і Фонд прогнозує подальше зростання ризиків у банківському секторі.

У разі реалізації цих ризиків у повному обсязі Фонд вимушений буде звернутися за фінансовою підтримкою держави. Тому передчасний продаж Фондом ОВДП призведе в майбутньому до збільшення навантаження на Державний бюджет України для здійснення фінансової підтримки Фонду.

Також слід зазначити, що Фонд здійснює монетизацію ОВДП, які обліковуються в інвестиційному портфелі, за участю Національного банку лише за необхідності здійснення виплат вкладникам за справедливою вартістю. Продаж ОВДП номінальною вартістю 5 441 млн грн спричинить фінансові збитки Фонду, тому що справедлива вартість цих ОВДП останні місяці становить не більше 81% їх номінальної вартості. Продаж на відкритому ринку призведе до значно більших фінансових втрат.

При цьому дострокове погашення частини заборгованості Фонду за вищезазначеним договором за рахунок ОВДП, які обліковуються в інвестиційному портфелі Фонду номінальною вартістю 5,4 млрд грн, суперечить Закону та Закону № 2180 і може спричинити ризик неплатоспроможності Фонду за умови реалізації ризиків у банківській системі.

Додатково інформуємо, що відповідно до умов договору Фонд 05.07.2023 здійснив першу сплату до Державного бюджету України коштів у сумі 1 797 812,43 гривні.

Також доповідаємо, що Планом заходів щодо реагування на рекомендації Рахункової палати, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду від 17.07.2023 № 852, передбачено розробку Фондом законопроекту щодо внесення змін до Закону з урахуванням рекомендацій Рахункової палати та узгодження його з Мінфіном та Національним банком.

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК